

สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานด้านวิชาการของครู
ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2
The Competencies of Educational Institution Administrators Affecting the Academic
Performance of Teachers in Basic Educational Institutions Under Chanthaburi
Primary Educational Service Area Office 2

จิตทิวัตต์ สีพา

Jitthiwat Seepha

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Master's degree student Education Administration Faculty of Education, Bangkokthonburi University

e-mail: jitthiwat.seepha@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 2) ศึกษาการปฏิบัติงานด้านวิชาการของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 2 และ 3) ศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานด้านวิชาการของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำนวน 1,180 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 291 คน โดยการเทียบขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครซี่และมอร์แกน และสุ่มแบบแบ่งชั้น วิธีดำเนินการวิจัยมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (2) สร้างเครื่องมือในการวิจัย (3) เก็บรวบรวมข้อมูล และ (4) วิเคราะห์ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า 1) สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและทุกรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) การปฏิบัติงานด้านวิชาการของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 2 โดยภาพรวมและทุกรายด้านอยู่ในระดับมาก และ 3) สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานด้านวิชาการของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 มีความสัมพันธ์ในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา, การปฏิบัติงานด้านวิชาการ, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

ABSTRACT

The objectives of this research were: 1) to study the competencies of educational institution administrators in basic educational institutions under Chanthaburi Primary Educational Service Area Office 2; 2) to compare the academic performance of teachers in basic education institutions under Chanthaburi Primary Educational Service Area Office 2; and 3) to study the competencies of educational institution administrators affecting the academic performance of teachers in basic education institutions under Chanthaburi Primary Educational Service Area Office 2. This research was a survey research. The population

consisted of 1,180 teachers in basic educational institutions under Chanthaburi Primary Educational Service Area Office 2. The sample were 291 teachers in basic educational institutions under the Chanthaburi Primary Educational Service Area Office 2, the sample size as Krejcie & Morgan, and simple random sampling. The research process were 4 steps: (1) studying related documents and research, (2) creating research instruments, (3) collecting data, (4) analyzing the data. The instruments used to collect data were a 5-level rating scale questionnaire. The statistics for data analysis were frequency, percentage, mean, Standard Deviation. and a stepwise multiple regression analysis.

The results of the research found that: 1) the competencies of educational institution administrators in basic educational institutions under Chanthaburi Primary Educational Service Area Office 2, overall and each aspect wear at high level when considered each aspect was at high level in all aspects; 2) the academic performance of teachers in basic education institutions under Chanthaburi Primary Educational Service Area Office 2, overall was at high level; and (3) the competencies of educational institution administrators affecting the academic performance of teachers in basic education institutions under Chanthaburi Primary Educational Service Area Office 2, had positive correlation, statistically significant at the .01 level.

Keywords: Competence of School Administrators, Academic Performance, Chanthaburi primary Educational Service Area Office

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้แสดงให้เห็นถึงเจตนาในการยกระดับการศึกษาของคนไทยให้สูงขึ้น ดังที่ระบุในมาตรา 10 ว่า “การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่า สิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและไม่เก็บค่าใช้จ่าย” เจตนารมณ์ดังกล่าวสอดคล้องกับ แนวนโยบายในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 ซึ่งมุ่งเน้นให้ประชาชนมีโอกาส ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพอย่างกว้างขวาง โดยเสมอภาคและเท่าเทียมกัน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา 2550 บทสรุปสำหรับผู้บริหาร)

การศึกษาในฐานะที่เป็นกลไกพื้นฐานในการพัฒนาคนจึงเป็นกระบวนการที่สังคม หวังพึ่งพาให้เป็นเครื่องมือในการเตรียมคนและสังคม ให้พร้อมที่จะรับการเปลี่ยนแปลงเพื่อการพัฒนาประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ ในขณะที่อีกหลาย ๆ ประเทศได้เล็งเห็นถึงความสำคัญพร้อมกับทุ่มเท ทรัพยากรเพื่อปรับปรุงการศึกษาให้เข้ากับสภาวะและสภาพชีวิตสมัยใหม่ แต่ปรากฏว่าการศึกษาในฐานะคลังปัญญาของสังคมไทยกลับถูกมองข้ามละเลยไป ผู้บริหารการศึกษาทุกระดับ ตั้งแต่ระดับสูงและลดหลั่นลงมาถึงระดับปฏิบัติในสถานศึกษาจะต้องมีวิสัยทัศน์ มองเห็นความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และพร้อมที่จะเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง ปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ของ การบริหารการจัดการส่งเสริมให้บุคคลมีความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะในการจัดการกระบวนการเรียนรู้ เพื่อการศึกษาพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2555: 48-49) นอกจากนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นบุคคลที่มีความสำคัญที่สุด เพราะเป็นผู้มีบทบาทหน้าที่มากที่สุดและมี อิทธิพลมากที่สุดต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งสิ่งใหม่ ๆ ภายในสถานศึกษารวมทั้งมีผลต่อการเปลี่ยนแปลง ทั้งในและนอกเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ กล่าวคือเป็นบุคคลที่มีอาชีพในการบริหารงานจริงๆ สามารถบริหารงานการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เป็นที่

ยอมรับของหน่วยงานระดับต่าง ๆ และเป็นที่ยอมรับของสังคม โดยทั่วไป การมีผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในเขตพื้นที่การศึกษาจำนวนมากจะทำให้การพัฒนา การศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา มีความเจริญก้าวหน้าได้อย่างรวดเร็ว

การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษานั้นจะแสดงถึงคุณภาพการจัดการศึกษาที่แท้จริงของ ชุมชนและประเทศชาติว่าประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพได้นั้น ผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องปรับบทบาทหน้าที่ที่จะปฏิบัติงานจริงในการบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันในยุค เขตพื้นที่การศึกษาสมรรถนะหรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ ประกอบด้วย 4 สมรรถนะหลัก คือ 1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ ได้แก่ มีความรู้ มีความคิดริเริ่ม มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง 2) การบริการที่ดี ได้แก่ การปรับปรุงระบบบริการ ให้มีประสิทธิภาพ 3) การพัฒนาตนเอง ได้แก่ การศึกษา ค้นคว้า หาความรู้ ติดตามองค์ความรู้และ เทคโนโลยีใหม่ ๆ และ 4) การทำงานเป็นทีม ได้แก่ การให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือ สนับสนุน เสริมแรง การปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่น (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2, 2563: 11-14) สอดคล้องกับงานวิจัยของ พยัต วุฒิรงค์ (2555: 11-15) อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจฉรา สระวาสี (2559) ซึ่งได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในบุคคลในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

การจัดการศึกษาในจังหวัดจันทบุรีนั้น มีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 2 ในจังหวัดจันทบุรี เป็นหน่วยงานประสานการจัดการศึกษา โดยมีสถานศึกษาในสังกัด จำนวน 106 โรงเรียน ครูผู้สอนจำนวน 1,180 คน (สพป.จันทบุรี เขต 2 วันที่ 10 มิถุนายน 2564) จากการจัดการศึกษาที่ผ่านมาพบว่าผลการประเมินคุณภาพครูผู้สอนนักเรียน การจัดการเรียนการสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษา และคุณภาพงานวิชาการของสถานศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานยังประสบปัญหาหลายด้าน เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ผู้บริหาร สถานศึกษายังไม่สามารถจัดหลักสูตรการเรียนการสอน การวัดผล การซ่อมเสริมได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

ปัญหาดังกล่าว อาจจะมีสาเหตุมาจากกระบวนการบริหารด้านวิชาการหรือเกิดจาก สมรรถนะหรือคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการที่จะเป็นผู้นำการบริหารด้านวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพยังไม่เหมาะสม อย่างไรก็ตามหากผู้บริหารสถานศึกษามีสมรรถนะ และคุณลักษณะที่ดีและมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์แล้วย่อมที่จะสร้างความเชื่อมั่น ศรัทธา สร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน เกิดความร่วมมือร่วมใจจากครูผู้สอน ผู้ร่วมงาน ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี

จากความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสมรรถนะของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อปฏิบัติงานด้านวิชาการของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน วิชาการของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 4 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางนโยบายที่จะส่งเสริมสนับสนุนให้ ผู้บริหารสถานศึกษามีสมรรถนะทางการบริหารงานวิชาการที่เหมาะสมสอดคล้องกับการปฏิบัติงาน ตามสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและเป็นการพัฒนายกระดับคุณภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

2. เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานด้านวิชาการของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

3. เพื่อศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานด้านวิชาการของครูในสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำนวน 1,180 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 291 คน จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยการเปิดตาราง
ของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)
และสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ตามสัดส่วนของประชากรตามขนาดโรงเรียน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ใน
การทำงาน ลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วน
ประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ประกอบด้วยคำถามรวม 32 ข้อ ตามสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน
4 ด้าน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านวิชาการ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า
(Rating Scale) 5 ระดับ ประกอบด้วยคำถามรวม 24 ข้อ ตามกรอบการบริหารงาน วิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
จำนวน 4 ด้าน

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสาร หลักการแนวคิด ทฤษฎี และเครื่องมือสำเร็จรูป ในเรื่องที่ต้องการเก็บ ข้อมูลจากเอกสาร
วารสาร ตำรา ผลการวิจัยที่เกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาและขอบข่าย การบริหารงานวิชาการ โดยให้
ครอบคลุมตัวแปรที่ศึกษา คือ สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาและการปฏิบัติงานตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการที่
กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

3.2 กำหนดโครงสร้างแบบสอบถาม โดยนำข้อความที่ได้จากการศึกษามาสร้างแบบสอบถาม แบบมาตราส่วน
ประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

3.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อตรวจสอบแก้ไข แล้วปรับแก้ตามที่
อาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำที่ปรับแก้แล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content
Validity) ของแบบสอบถาม แล้วนำมาหาค่าความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective
Congruence: IOC) ได้ค่า IOC ทุกข้ออยู่ในระหว่าง 0.67-1.00

3.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ และอาจารย์ที่ปรึกษา มาปรับปรุงเพื่อให้เหมาะสม
ถูกต้อง

- 1) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อความสมบูรณ์
- 2) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีการหาสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา α -Coefficient) (ของครอนบาค (Cronbach, 1970: 113) ได้หาค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9521
- 3) นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อปรับปรุงแก้ไขครั้งสุดท้ายแล้วจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามสำหรับการนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับดังต่อไปนี้

- 4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี จำนวน 2 ฉบับ ฉบับหนึ่งส่งถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 และผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำนวน 25 โรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
- 4.2 ผู้วิจัยดำเนินการส่งและรับแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยจัดส่งแบบสอบถามให้กับ ผู้บริหารสถานศึกษา แต่ละแห่งเพื่อดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ระบุในคำชี้แจงเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างเมื่อดำเนินการแล้วรวบรวมแบบสอบถามส่งผู้วิจัยโดยตรงตามเวลาที่กำหนด ซึ่งแบบสอบถามที่ส่งไปจำนวน 291 ฉบับ ได้รับกลับคืนทั้ง 291 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

- 4.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5. การวิเคราะห์

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ ดังนี้

- 5.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์
- 5.2 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปดังนี้
 - 1) วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างโดยคำนวณหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)
 - 2) วิเคราะห์ระดับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน และระดับการปฏิบัติงานด้านวิชาการของครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นครูผู้สอนโดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และกำหนดเกณฑ์การพิจารณาค่าเฉลี่ย (Best, 1970: 190)
 - 3) วิเคราะห์สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานด้านวิชาการของครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

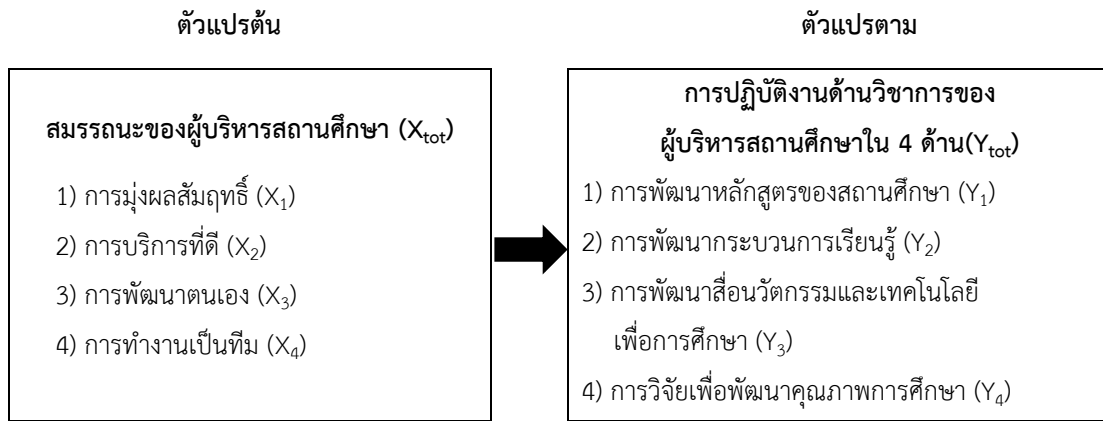
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

- 1) การแจกแจงความถี่ (frequencies)
- 2) ร้อยละ (percentage)
- 3) ค่าเฉลี่ย (Mean)
- 4) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)
- 5) การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่อง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานด้านวิชาการของครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยกำหนดตัวแปรต้นเกี่ยวกับสมรรถนะของ

ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 ด้าน ของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (2548: 18) สำหรับตัวแปรตามได้ศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ด้านวิชาการของครู ผู้วิจัยเลือกใช้ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 32) การประเมินข้าราชการครูบุคลากรทางการศึกษาเพื่อใช้ในการเลื่อนวิทยฐานะของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2552 ใน 4 ด้าน คือ 1) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และ 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และการปฏิบัติงานด้านวิชาการของครูในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถนะของผู้บริหารสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยภาพรวม

(n=291)

สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D	ระดับสมรรถนะ	อันดับ
1. ด้านสมรรถนะการมุ่งผลสัมฤทธิ์	3.99	0.43	มาก	3
2. ด้านสมรรถนะการบริการที่ดี	3.96	0.37	มาก	4
3. ด้านสมรรถนะการพัฒนาตนเอง	4.02	0.35	มาก	2
4. ด้านสมรรถนะการทำงานเป็นทีม	4.04	0.39	มาก	1
เฉลี่ย	4.00	0.23	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.00) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า ทุกรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านสมรรถนะการทำงานเป็นทีมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (\bar{X} = 4.04) รองลงมาคือ ด้านสมรรถนะการพัฒนาตนเอง (\bar{X} = 4.02) และด้านสมรรถนะการบริการที่ดี มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (\bar{X} = 3.96) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปฏิบัติงานด้านวิชาการของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน

(n=291)

การปฏิบัติงานด้านวิชาการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.05	0.42	มาก	1
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.03	0.44	มาก	2
5. การพัฒนาสื่อวัตกรรมการเรียนการสอนและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	3.85	0.45	มาก	4
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	3.90	0.47	มาก	3
เฉลี่ย	3.96	0.21	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับปฏิบัติงานด้านวิชาการของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.96$) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X}=4.05$) รองลงมาคือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.03$) และการพัฒนาสื่อวัตกรรมการเรียนการสอนและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.85$)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานด้านวิชาการของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

การวิเคราะห์สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานด้าน วิชาการของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 เป็นการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ดังตารางที่ 3 และ 4

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา

สมรรถนะของผู้บริหาร	X_1	X_2	X_3	X_4	X_{tot}
ด้านสมรรถนะการมุ่งผลสัมฤทธิ์ (X_1)	-	-	-	-	-
ด้านสมรรถนะการบริการที่ดี (X_2)	.248**	-	-	-	-
ด้านสมรรถนะการพัฒนาตนเอง (X_3)	.085**	.198**	-	-	-
ด้านสมรรถนะการทำงานเป็นทีม (X_4)	.105**	.040	.261**	-	-
สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา (X_{tot})	.165**	.185**	.173**	.169**	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 3 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรสมรรถนะของ ผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน มีค่าอยู่ระหว่าง 0.085 ถึง 0.261 ซึ่งมีค่าความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ไม่สูงมาก (ไม่ถึง 0.99) แสดงว่า ตัวแปรสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กัน ไม่สูงจนเกินไป และตัวแปรสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง

4 ด้าน มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานด้านวิชาการของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีค่าอยู่ระหว่าง 0.165 ถึง 0.185 ดังนั้นจึงสามารถทำการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนต่อไปได้

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา (X_{tot}) ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน ด้านวิชาการของครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยภาพรวม (Y_{tot})

ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ	b	β	t	p
ด้านสมรรถนะการบริการที่ดี (X_2)	0.075	0.132	3.073**	.000
ด้านสมรรถนะการทำงานเป็นทีม (X_4)	0.067	0.125	2.921**	.000
ด้านสมรรถนะการมุ่งผลสัมฤทธิ์ (X_1)	0.055	0.110	2.585**	.000
ด้านสมรรถนะการพัฒนาตนเอง (X_3)	0.064	0.105	2.423**	.000
ค่าคงที่	0.2840			
R=0.286, R ² =0.082, F=12.167**, p=.000				

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4 พบว่า ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ คือ สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา 4 ด้าน (X_{tot}) คือ ด้านสมรรถนะการบริการที่ดี (X_2) ด้านสมรรถนะการทำงานเป็นทีม (X_4) ด้านสมรรถนะการมุ่งผลสัมฤทธิ์ (X_1) และ ด้านสมรรถนะการพัฒนาตนเอง (X_3) ร่วมกันส่งผลต่อการปฏิบัติงานด้านวิชาการของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยภาพรวม (Y_{tot}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.286 (R=0.286) และตัวแปรทั้ง 4 ด้านสามารถอธิบายความแปรปรวนหรือทำนายสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาได้ร้อยละ 8.20 (R²=0.082) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากค่าในตารางที่ 4 สามารถเขียนเป็นรูปสมการวิเคราะห์การถดถอยสำหรับทำนายสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาได้ดังนี้

สมการถดถอยในรูปคะแนนดิบ

$$Y_{tot} = 2.840 + 0.075 (X_2) + 0.067 (X_4) + 0.055 (X_1) + 0.064 (X_3)$$

สมการถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_y = 0.132Z_{x2} + 0.125Z_{x4} + 0.110Z_{x1} + 0.105Z_{x3}$$

โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานด้านวิชาการของครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (Y_{tot}) เท่ากับ 0.286 ประสิทธิภาพในการทำนาย คิดเป็นร้อยละ 8.20 และความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย เท่ากับ 0.151

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานด้านวิชาการของครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารและการปฏิบัติงานด้านวิชาการของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ควรนำข้อมูลไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงานการจัดการศึกษาด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น
2. ควรนำข้อมูลไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงานการจัดการศึกษาด้านการพัฒนาตนเองและการบริการที่ดีในการบริหารงานการจัดการศึกษา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานด้านวิชาการของครูใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในด้านอื่น ๆ อีก
2. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพในเรื่องสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานด้านวิชาการของครู

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลกรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพฯ: ศุภสภาลาดพร้าว.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2555). *ศึกษิตแห่งศตวรรษที่ 21: แนวคิดการปฏิรูปการศึกษาไทยกรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพฯ: ส.เอเชียเพรส (1889).
- พยัคฆ์ วุฒิรงค์. (2555). *สุดยอดการบริหารทรัพยากรมนุษย์ใหม่*. กรุงเทพฯ: วิ.พรินท์
- อัจฉรา สระวาสี. (2559). *การพัฒนารูปแบบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2548). *การปรับใช้สมรรถนะในการบริหารทรัพยากรมนุษย์*. เข้าถึงข้อมูลจาก <http://ocsc.go.th/veform/PDF/competency.pdf>.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2. (2563). *แผนกลยุทธ์ และพันธสัญญาปีงบประมาณ 2561-2563*: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). *สมรรถนะการศึกษาไทยในเวทีสากล*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.